

РЕШЕНИЕ

№ 34863

гр. София, 24.10.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 84 състав, в
публично заседание на 06.10.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Спас Спасов

при участието на секретаря Спасина Иванова, като разгледа дело номер **7805**
по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе
предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), вр.
чл. 84, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на М. С. С., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на С., срещу решение №
3891/10.07.2025 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с
което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и 4, поради липса на предпоставките на чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ,
му е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата и в с.з. чрез адв. Танина излага доводи, че неправилно ДАБ е установила, че липсват
военни конфликти на цялата територия на С.. Иска се отмяна на обжалвания административен акт
и връщане на преписката на решаващия орган с указания за предоставяне на бежански и/или
хуманитарен статут.

Ответникът – председател на Държавната агенция за бежанците при МС, се представлява от юрк.
К., която оспорва жалбата като неоснователна.

Жалбата е допустима. Подадена е от лице по чл. 3 от АПК, което е адресат на индивидуален
административен акт, засягащ неговата правна сфера неблагоприятно, тъй като му налага
ограничения чрез отказ от предоставяне на права. Жалбата е подадена в срока по чл. 84, ал. 3 от
ЗУБ.

От фактическа страна се установява следното:

Подадена е била молба за предоставяне на международна закрила от чужденеца М. С. С., роден
през 2006 г., гражданин на С., кюрд, сунит, неженен.

В проведеното интервю заявява, че е напуснал С. за първи път през м. януари 2025 г. нелегално за

Турция, където останал около четири дни. На 15 януари същата година влиза на територията на Република България отново нелегално. Разказва, че се е свързал с организация и сам се е предал на властите. Мотивира молбата си за международна закрила с проблеми свързани с войната и лошото икономическо положение на страната му по произход.

Уточнява, че в С. постоянно се появяват нови групировки и не може да се живее спокойно. Заявява, че и двете страни искат да го вземат да се сражава за тях. Напуснал страната си заради проблеми, свързани с влошената обща обстановка и поради трудното икономическо положение. Уточнява, че се страхува да не му се случи нещо и не желае да се върне в С.. Допълва, че в С. са останали да живеят родителите му, един брат и четири сестри. Разказва, че са му казали, че подлежи на военна служба, защото е достигнал необходимата възраст за казармата. В заключение чуждият гражданин заявява, че е работил като фризьор. За себе си молителят споделя, че е учил до 5 клас.

Декларира, че не е имал проблеми, основани на етническата му принадлежност и изповядваната от него религия в страната му по произход. Не е имал проблеми с официалните власти, армията и полицията в С.; не е бил задържан, арестуван или осъждан, не бил заплашван лично. Не му било оказвано физическо или психическо насилие в страната по произход.

При така заявените обстоятелства решаващият орган формирал правен извод, че в хода на административното производство молителят не обосновава наличието на риск за неговия живот или свобода в държавата му по произход по смисъла на закона и не посочва никакви причини за основателно опасение от преследване.

Изследвал е подробно приложението на чл. 8 от ЗУБ, посочил е, че сирийският гражданин не е направил релевантни твърдения за осъществено спрямо него преследване от страна на държавата, от партии или организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия, или от недържавни субекти, включително международни организации, като същите не могат или не искат да предоставят закрила срещу преследване.

Формирал е извод, че за С. липсват предпоставките за предоставяне и на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗУБ. Установената фактическа обстановка не давала основание да се приеме, че той е бил принуден да напусне страната си на произход - С. поради „реална опасност от смъртно наказание или екзекуция“ - тежки посегателства, визирани в чл. 9, ал. 1, т. 1 от ЗУБ.

Срещу чуждия гражданин не са били предприети такива действия, нито от официалните власти на С., нито от някоя конкретна групировка, която държавата не е в състояние да контролира.

Изложената фактическа обстановка не давала основания да се приеме, че молителят е бил принуден да отпътува от родината си поради реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, или изтезание или нечовешко или унизително отнасяне, или наказание. Срещу него не са били предприети такива действия, нито от официалните власти, нито от някоя конкретна групировка, която държавата не е в състояние да контролира. Съгласно чл. 9 ал. 2 от ЗУБ субектите на тежките посегателства могат да бъдат както държавата, така и партии или организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия. Тежки посегателства могат да се извършват и от недържавни субекти, но само ако може да бъде доказано, че държавата и/или контролиращите партии и организации, включително международни организации не могат или не желаят да предоставят закрила срещу тежки посегателства.

Извършена е преценка на обстановката в С. посредством приложената по преписката актуална справка с вх. № МД-02-159/14.03.2025 г., изготвена от дирекция „Международна дейност“, на ДАБ-МС. Въз основа на анализа е прието, че от информацията в горепосочените справки не може да се направи обоснован извод, че в момента е наличен вътрешен или международен въоръжен

конфликт на територията на цялата страна по смисъла, заложен в международното право, при който безогледното насилие в страната достига до такова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че молителят поради самият факт на пребиваване, е изложен на реална опасност да претърпи лични заплахи.

От анализа на цитираната информация, въпреки оценяването на положението в някои части на страната като несигурно и напрегнато, не следва насилието във всички части на държавата да се определя като безогледно.

От наличната информация се установявало, че не е налице вътрешен въоръжен конфликт на територията на цялата страна. В тази връзка не се открива наличието на предпоставки, които биха попречили на чуждия гражданин да се завърне в страната си по произход и да продължи живота си там. Не е установено спрямо заявителя да са налице сериозни и потвърдени основания да се счита, че единствено на основание присъствието си на територията на държавата си по произход и в частност в района му на обичайно пребиване, той би бил изправен пред реален риск да стане обект на заплаха, релевантна за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ.

АО се е позовал на разпоредбата на чл. 8, ал. 9 и чл. 9, ал. 5 от ЗУБ, според която статут на бежанец и хуманитарен статут може да не се предостави, когато в една част на държавата по произход не съществуват основания за страх от преследване, нито реален риск чужденецът да понесе тежки посегателства, при което той може безпрепятствено и трайно да се ползва от ефективна закрила там.

С тези съображения е отхвърлена молбата за предоставяне на международна закрила.

По делото е приобщена актуална справка за политическата обстановка в С. от 10.09.2025 г.

При тези факти съдът намира жалбата за частично основателна.

Оспореният индивидуален административен акт е издаден от компетентен орган – председателят на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет на осн. чл. 48, т. 1 от ЗУБ. Решението е издадено в писмена форма, при спазване на административнопроизводствените правила, при правилно прилагане на материалния закон и в съответствие с неговата цел.

От приетите по делото доказателства се установява, че жалбоподателят е информиран писмено, на разбираем за него език, за реда, който ще се следва в производството, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци (чл. 58, ал. 8 ЗУБ). Своевременно и надлежно е уведомен за датата на насроченото интервю, по време на което му е била дадена възможност да изложи бежанската си история и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си на заявления от него език, като за целта е бил осигурен превод. Видно от представения протокол от проведеното интервю, то е проведено на заявления от кандидата език, който изрично е удостоверил с подписа си, че няма възражения и допълнения. В съответствие с изискването на чл. 73 ЗУБ, молбата е била разгледана индивидуално, като на кандидата е била дадена възможност да изложи всички свои доводи свободно и добросъвестно и не е бил ограничен да посочи и евентуално да представи доказателства в подкрепа на твърденията си.

Обжалваното решение, в частта, с която е оставено без уважение искането за предоставяне на статут на бежанец, е издадено в съответствие с материалния закон.

Изложеното определя спора като материалноправен относно наличие на основания за предоставяне на международна закрила по чл. 8 и чл. 9 ЗУБ въз основа на елементите от личната бежанска история на кандидата, обсъдени съобразно актуалната ситуация в страната му на произход.

Съгласно чл. 8, ал. 1 ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност,

политическо мнение или принадлежност към определена социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Понятието "преследване" е дефинирано в чл. 8, ал. 4 и ал. 5 от с.з., като нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост, като съгласно ал. 5 действията на преследване могат да бъдат физическо или психическо насилие, закони, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни или се прилагат с цел дискриминация, включително наказания за отклонение от военна служба, която би довела до извършване на деяния по чл. 12, ал. 1, т. 1-3. Наличието и основателността на опасенията следва да се преценяват с оглед представените в бежанската история на кандидата за статут конкретни данни, като се отчете произхода на преследването, дали то води до нарушаване на основни права на човека, както и закрилата, която може да се получи от държавата по произход.

В настоящия случай правилно административният орган е преценил, че при проведеното с жалбоподателя интервю не се установява спрямо него да е било осъществено визираното в чл. 8, ал. 1 ЗУБ преследване, релевантно за предоставянето на бежански статут, а и самият той не е заявил конкретни обстоятелства, въз основа на които да може да се направи извод за опасение от преследване, основано на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група. Ето защо преценката на административния орган, че изложените от кандидата мотиви за напускане на страната му по произход не са правно значими за търсената защита, са напълно обосновани. Жалбоподателят изрично е заявил, че не е бил обект на насилие по никакъв начин или заплашван, че спрямо него не е било осъществено преследване от държава, партии или организации и недържавни субекти в страната му по произход. Такива заплахи не са били отправяни и към семейството му.

Основният мотив, който кандидатът за закрила изтъква за напускането на С., са водените военни действия и евентуалното му включване в наборна служба. Изрично заявява, че не е имал проблем с властите в С., не е имал проблеми, свързани с етническата му принадлежност или изповядваната от него религия, не е бил задържан по политически причини.

Административният орган обосновано е приел, че към момента на преценката не е наличен вътрешен конфликт на цялата територия в страната по произход.

От справката за актуалната обстановка в С., изследвана към момента на произнасянето, се установява, че в различни територии на страната действат бунтовнически сили и ислямистки групировки.

В този смисъл, за да отхвърли молбата в частта, за предоставяне на хуманитарен статут, АО се е позовал на разпоредбата на чл. 9, ал. 5 от ЗУБ, която предвижда, че хуманитарен статут може да не се предостави, когато в една част на държавата по произход не съществува реален риск чужденецът да понесе тежки посегателства, при което той може сигурно и законно да пътува и да получи достъп до тази част на държавата, както и може основателно да се очаква да се установи там.

В тази му част решението е неправилно. Макар да е постановено в съответствие с националното право, същото не съответства на правото на Европейския съюз.

Относително към настоящата хипотеза е постановеното решение на Съда на ЕС от 04.10.2024 г. по дело С-406/22 в което се приема, че що се отнася до контекста, в който се вписва чл. 37 от Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила, от този чл. 37, първо, е видно, че държавите членки могат да определят сигурни страни на произход в съответствие с

приложение I към същата директивата. Подобно на текста на въпросния чл. 37 обаче в критериите, посочени в това приложение, няма никаква индикация, че държавите членки са свободни да определят като сигурна страна на произход само частта от територията на съответната трета страна, в която тези критерии са изпълнени. При липсата на каквото и да е посочване на част от територията на съответната трета страна в приложение I към Директива 2013/32 или в чл. 37 от нея, условията по това приложение трябва да бъдат спазени на цялата територия на съответната трета страна, за да може тя да бъде определена като сигурна страна на произход (т. 66-69).

Решенията на СЕС, като източник на правото на ЕС, се ползват с примат спрямо националното законодателство и при противоречието му с норми на националното право последните следва да останат неприложени.

Приемайки, че не са налице основанията за предоставяне на субсидиарна закрила на апликанта поради това, че чужденецът може да се завърне в определени части на държавата по произход, в които не се констатираат военни действия, органът е постановил неправилно решение в противоречие с материалния закон.

Този извод не се променя и от данните, съдържащи се в справката относно политическата обстановка в С., изготвена към 30.09.2025 г.

Решението на председателя на ДАБ следва да се отмени в частта, касателно отказа за предоставяне на хуманитарен статут и преписката да се върне за ново произнасяне, в която да се съобрази постановеното и цитирано по-горе решение на СЕС.

Така мотивиран, Административен съд София-град, I отделение, 84-ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 3891/10.07.2025 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците В ЧАСТТА, с която е отхвърлена молбата на М. С. С., ЛНЧ [ЕГН], за предоставяне на хуманитарен статут

ВРЪЩА административната преписка на Председателя на Държавната агенция за бежанците за ново произнасяне по молбата на М. С. С. относно предоставяне на хуманитарен статут.

ОТХВЪРЛЯ оспорването В ЧАСТТА, с която не е уважена молбата на М. С. С. за предоставяне статут на бежанец

ОПРЕДЕЛЯ, на осн. чл. 174 от АПК, 30-дневен срок за произнасяне, считано от влизане в сила на настоящото решение

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му